

Què fer a Planoles

1 – Font de la Serra

Emplaçada al capdamunt de la població, a la confluència dels carrers de Dalt i de la Font. Es tracta d'una construcció aïllada, de pedra, amb teulada llisa a dues aigües i l'interior cobert per una volta de pedra. Per accedir a l'interior cal baixar un parell d'esglaons de pedra. Dins hi trobem, al fons, la sortida d'aigua per mitjà d'una bonica aixeta collada a la paret, a mitja alçada, que cau en un enreixat situat per sota del nivell del terra que està empedrat. Damunt l'aixeta queda el registre metàl·lic de la cisterna. A l'esquerra un safareig d'obra rematada amb ciment que encara avui dia fa servei, prova d'això és que en una lleixa trobem ampolles de lleixiu i altres detergents per al rentat de la roba. És curiós també, trobar un vell utensili de fusta que servia, o serveix, per fregar la roba. A l'esquerra del safareig, fora de l'aixopluc, hi ha un petit abeurador rectangular alimentat per un tub de plàstic que mena de la cisterna. Aquesta aigua és natural i molt apreciada pels veïns.

Dins hi trobem el bonic brollador; una pedra a la que se li ha donat forma de cap d'algun animal, amb ulls i tot, per la boca del qual brolla l'aigua que cau a una pica de pedra picada i forma rectangular que descansa en un pedestal.

2 - Font de la Navarra

Es troba en un revolt de la carretera que baixa a l'estació, just on comença el carrer Doctor Trueta.

La font queda a peu de carretera i arrambada al marge, construïda combinant pedra i obra rematada amb ciment. El frontal, sinuós en forma de muntanyeta, fa uns dos metres i mig d'amplada, pel mig del qual l'aigua brolla per una aixeta de llautó i cau a una pica poc fonda, tant llarga com ho és el frontal, que descansa en un pedestal.

Al capdamunt del frontal es pot veure en relleu la data de construcció de la font, 1944.

A l'esquerra de la font arrenca un banc o lleixa molt llarga, potser massa alta per ser un banc. Tant darrere la font com al costat està ple de flors ben cuidades que harmonitzen l'espai.

3 – Monument a la moneda ibèrica

El monument reproduïx a gran escala la moneda ibera trobada el 1992 pels senyors Joan Espinet i Eudald Carbonell al prat de la Colomina durant la urbanització del terreny. La moneda va ser encunyada aproximadament a la segona meitat del s.II a.C. Pertany als ausetans, tribus iberes que poblaven l'actual Osona. A l'anvers hi ha un cap viril mirant cap a la dreta, el revers un genet sostenint una palma amb la mà dreta i a sota la inscripció ibera EUSTI (nom d'una ciutat dels ausetans).

4 – Sant Vicenç de Planoles

L'edifici fou construït al segle XI o XII. malgrat que existia una parròquia anterior; al segle XVIII va ser modificada. L'església romànica tenia una sola nau coberta amb volta de canó reforçada amb cinc arcs torals. L'absis és semicircular i presenta una decoració amb arcuacions cegues. que curiosament està formada per arcs rebaixats. Al costat sud hi havia un porxo que al segle XVIII, fou transformat en una segona nau de l'església. També en la reforma s'hi afegí el campanar i una capella.

5 – Casa de les Papallones

La Casa de les Papallones podreu visitar una col·lecció que té els seus orígens al 1968 a Dòrria, concretament a Cal Tit, casa que havia estat dels germans Hipòlit i Agustí Gabaldà. Amb el pas del temps la col·lecció es va continuar ampliant a Vic i Sant Julià de Vilatorrada, i va ser al 2005 quan finalment es va traslladar a Planoles, on es troba actualment.

Aquesta col·lecció de macrolepidòpters, té una vessant didàctica i pretén donar a conèixer l'extraordinària riquesa que aquesta comarca té pel que fa al grup d'insectes que popularment hom anomena papallones.

Per visitar-la s'ha de concertar una cita prèvia als telèfons: 93 889 07 17 o al 696 414 592, també us hi podeu posar en contacte a través de l'adreça lacasadelespapallones@gmail.com + info a www.lacasadelespapallones.com

6 – Font dels Burros

És una bonica construcció de pedra, formada per la font i un llarg abeurador. Tot el conjunt queda adossat a un mur de pedra que tanca la finca del darrera.

Trobem la font al costat dret. El seu frontal queda endarrerit mig metre sota un arc de mig punt de pedra rematat per una teuladeta de pissarra a dues vessants, donant-li l'aspecte d'una caseta. A dins, l'aigua raja a través d'una aixeta de polsador i cau a un enreixat de ferro arran del terra per on desguassa.

A l'exterior, del mig de la paret de l'esquerra de la font, brolla l'aigua que sobreix del dipòsit de captació i omple un abeurador de més de cinc metres de llargada. Ho fa per un bonic broc de ferro ben treballat, al que li han donat forma de cap d'algun animal i l'han collat a la paret a través d'un rosetó. Sota seu han disposat un enreixat per tal de reposar les garrafes i galledes.

7 – Sant Marcel de Planès

També anomenada Planès de Rigard. Fou construïda a finals del segle XI o principis del segle següent. És un edifici format per una sola nau rectangular llarga i coronada amb un absis allargat i semicircular a l'exterior i en forma de ferradura a l'interior; és cobert per una superfície esfèrica. La coberta, força baixa, és feta de llosa de pissarra i els murs amb carreus de mides diferents però col·locats ordenadament. El campanar és de cadireta. L'església és un exemple de l'arquitectura romànica rural de l'època.

8 - Cal Jan Pau o Cal Masover

Trobem Es tracta d'una pallissa transformada rudimentàriament en habitacle pel masover a la primera planta, la construcció actual data de l'any 1846. Consta de dos cossos rectangulars units per l'angle, disposats segons la mateixa orientació. Tres crugies de les mateixes dimensions componen un volum auster i noble, l'horitzontalitat del qual contrasta amb la verticalitat triangular de l'altre. A la casa pairal, la prolongació de la barbacana el teulat aixopluga la galeria construïda de fusta, espai intermedi entre l'interior i l'exterior, de línia senzilla i elegant contraposada a la massa i predomini del massís dels murs.

9 - Can Fosses

Església Can Fosses és un mas al nucli de Planoles (Ripollès) catalogat l'Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya. Sobresurt el volum aclaparador de la cabana cobert a dues aigües que domina l'era. L'emparedat de les grans obertures exteriors disposades simètricament sobre l'eix central que divideix les dues crugies que facilitaven la ventilació fan pensar en canvis en el sistema d'explotació, que l'estructura del mas recull adaptant-se als progressius canvis d'ús. Construïda amb maçoneria de pedra del país, destaca la col·locació d'aquesta a l'arc i les llandes de les obertures.

<http://webspobles2.ddgi.cat/planoles/>; <http://www.elripolles.com/>; <http://www.dadescat.info/>; <http://encos.cat/>; <http://www.encyclopedia.cat/>; <http://ca.wikipedia.org>

Enllaç mapa punts d'interès:

<https://drive.google.com/open?id=1Y3fx6fXgaIqh0tbZJj6jQFP62qc&usp=sharing>

